

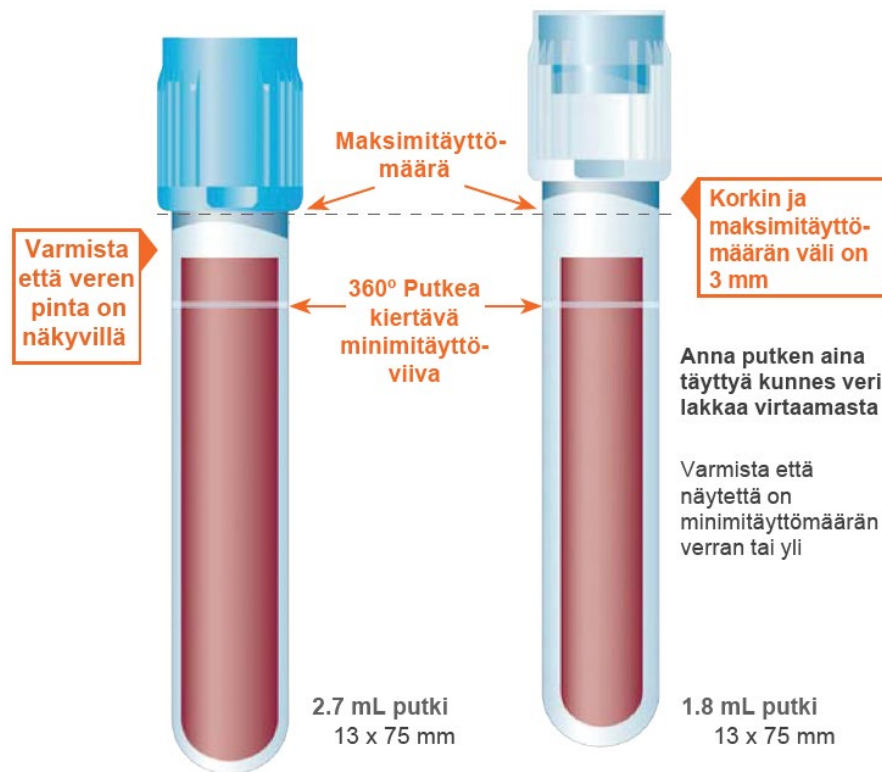

Korkin väri ja putken nimi	Järjestys (ylhäältä alas) on näytteenottojärjestys! Veriviljely otetaan ensin. Kaikki muut erityisputket otetaan viimeisenä. Putkikartassa on yleisimmät putket ja tutkimukset. Osa tutkimuksista otetaan esim. isompaan putkeen. Tarkemmat ohjeet laboratorion ohjekirjassa www.islab.fi .	Sekoitus (kääntely)
Na-SITRAATTI 2,7 ml 	– Putki ottaa/otetaan täyteen, katso ohje kääntöpuolella – P-INR, P-TT, P-APTT, P-FIDD, P-Fibr, AT3 o hepariinihoitopotilaan APTT: katso näytteenotto-ohje ohjekirjasta – B-TromTo, P-AntiFXa, ei voi ottaa kotihoidossa, katso ohjekirja	3 – 4 x
SEERUMI GEELI 3.5 ml 	– fS-C-pept, S-Insu, S-E2, S -PROG, S-CDT, S-CEA, fS-GH, fS-Folaat, S-IgE, S-Prot, S-Digoks, S-Fenyt, S-Karba, S-Li, S-MTX, S-Paras, S-TOB, S-Valpr, S-VAN, S -D-25, S-B12-TC2, S -TfR. Jokainen tutkimus otetaan omaan putkeensa. – S-Ca-ion: Katso tarkemmat ohjeet ohjekirjasta ja putkikartan kääntöpuolelta – Mikrobiologian antigeeni- ja vasta-ainetutkimukset (-Ag, -Ab). – S-ECP: otetaan Greinerin Vacuette seerumigeeliputkeen, sekoitus 8-10 kertaa, seisotus 1-2 tuntia ennen sentrifugointia ja näytteen erotus tyhjään putkeen mahdollisimman pian sentrifugoinnin jälkeen (katso ohjekirja)	5 – 6 x, seisotus 30 min ennen sentrifugointia
SEERUMI geeliton, 4 ml 	– Muut kuin yllä mainitut seerumigeeliputkeen otettavat seeruminäytteet (S tai fS-tulliite), esim. S-Testo, S-Olants, S-Klotsa	8 – 10 x, seisotus 60 min ennen sentrifugointia
LI-HEPARIINI GEELI, 3 ml 	– P-Cobas-paketit ja P-KemAut-paketit (kysy tarkemmat ohjeet laboratoriestasi, mitä voi ottaa samaan putkeen) – Samaan putkeen voi ottaa (kysy tarkemmat ohjeet laboratoriestasi): P-AFOS, P-ALAT, P-Amyl, P-Alb, P-ASAT, P-Bil (valosuoja), P-Ca, P-CK, P-CK-MBm, P-CRP, P-GT, P-K, P-Krea, P-LD, fP/P-Kol, fP/P-Kol-HDL, fP/P-Kol-LDL, P-Na, P-proBNP, P-TnT, fP/P-Trigly, P-Uraat, P-Fe, P-Ferrit, P-Mg, P-B12-Vit, -T4-V+P-TSH. – Muut tähän putkeen otettavat plasmanäytteet otetaan omiin putkiin	8 – 10 x
LI-HEPARIINI geeliton, 4 ml 	– B-Hb-Co ja B-Hb-Met – Alkoholit, katso näytteenotto-ohje ohjekirjasta – Punktionäytteet – P-FIDD-O, P-TNT-O, P-CK-MBm-O ja P-pBNP-O ja näiden HY tutkimukset – muut ko. putkeen otettavat B- ja fB-tutkimukset (katso ohjekirja)	8 – 10 x
EDTA, 3 ml 	– B-PVK+T, B-PVK+Ne, B- PVK+Tmd, B-TVK, B-Retik – Jos lilaa tai vaaleanpunaista EDTA putkea ei ole saatavilla tähän voi ottaa myös muihin EDTA-putkiin otettavat tutkimukset	8 – 10 x
EDTA, 4 ml 	– B-Vr+VrAb, P-VrAb-O, B-XKoe, B-VRAbTu1 o otetaan eri aikoina eri näytteenottajan toimesta o tarraan näytteenottajan nimikirjaimet vakuudeksi potilaan tunnistamisesta – E-Coomb-O – kaikki otetaan omiin putkiin	8 – 10 x
EDTA, 4 ml 	– B-HBA1c, B-Tacro, B-CyA, fP-PTH, B-PEth – fB-NH4-ion: katso ohjekirja – muut ko. putkeen otettavat B- ja fB-tutkimukset – otetaan omiin putkiin	8 – 10 x
LASKO, 1,6 ml 	– B-La – Pitkä, ohut "senkkaputki" – Liimaa tarra pitkittäin putkeen aivan korkista alaspäin	5-10 x, ilmapatsas liikkuu päästä päähän
FC-MIX, 2 tai 3 ml 	– fP-Gluk ja P-Gluk –tutkimukset – Huom! Antikoagulantti on kuiva-aine, joka liukenee hitaasti.	10-15 x

Putket säilytetään ennen näytteenottoa kuivassa paikassa huoneenlämmössä. Huomioi, että putkissa on vanhenemispäivä, jonka jälkeen niitä ei voi käyttää.

Ennen näytteenottoa **varmistu, että tutkimuspyynnöt on tehtynä tietojärjestelmään.**

Jos geeliputkea ei ole saatavilla, siihen putkeen otettavat näytteet voidaan ottaa vastaavaan geelittömään putkeen. Geelittömään putkeen otettavia näytteitä ei voi ottaa vastaavaan geeliputkeen.

Putken täyttö:

- **Sitraattiputken merkitty minimitäyttöviiva**, jolloin näytettä on putkessa oltava vähintään siihen asti.
- **Muissa putkissa on merkitty optimaalisen täytön viiva.** Näytepinta saa erota tuosta viivasta $\pm 10\%$.
- **Näytettä ei saa missään tapauksessa kaataa putkesta toiseen**, jotta putkissa olevat lisäaineet eivät sekoitu ja jotta lisäaineen ja veren suhde pysyy oikeana.

Putket sekoitetaan kääntelemällä heti: 2 kertaa välittömästi, kun putki poistetaan ohjaimesta ja loput ohjeen mukaiset kerrat heti näytteenoton jälkeen (ÄLÄ RAVISTA). Riittämätön sekoitus voi aiheuttaa näytteen pilaantumisen ja/tai virheellisen tuloksen, jolloin uuden näytteen ottaminen on välttämätöntä.

Putken merkitseminen ja potilaan tunnistaminen:

- **Näyteputki merkitään potilaan henkilötiedoilla ja näytteenottoajalla näytteenoton yhteydessä. Potilas tunnistetaan nimen ja henkilötunnuksen perusteella kysymällä tiedot potilaalta ja vertaamalla niitä etukäteen tulostetun/tehdyn tarran tietoihin potilaan vierellä. Kaikkiin verensiirtoserologisiin näytteisiin (B-Vr+VrAb, P-VrAb-O, B-XKoeN ja B-VRABTu1) merkitään näytteenottajan nimikirjaimet vakuudeksi potilaan tunnistuksesta.**
- Jos käytössä on viivakooditarra, liimataan se pitkiin kohtisuoraan, noin 0.5 cm putken korkista alkaen. Viivakooditarra ei saa repsottaa kulmista, eikä siihen saa tehdä merkintöjä (paitsi nimikirjaimet ym. verensiirtoserologisissa näytteissä).
- Jos viivakooditarraa ei ole käytössä, putkeen merkitään potilaan henkilötunnus, nimi ja näytteenottoaika (pvm + kellonaika), pyytävän yksikön koodi ja halutut tutkimukset. Näytteen mukana toimitetaan näytteenottajan yhteystiedot sekä tieto, jos näytteenotossa on ollut jotain poikkeavaa.
- Veriviljelypulloon henkilötietotarra liimataan sille varattuun kohtaan. Pullon viiva- /QR-koodia ei saa peittää.
- **Jos kyseessä on päivystystutkimus, merkitse se putken laboratoriossa sovitulla tavalla (esim. ruksi korkkiin)!**

Putkien toimittaminen laboratorioon:

- **Putket tuodaan laboratorioon 4 tunnin kuluessa näytteenotosta pääsääntöisesti huoneenlämmössä.** Katso tarkemmat tutkimuskohtaiset ohjeet laboratorion ohjekirjasta ja kysy näytteiden kuljetusaikataulut keskuslaboratorioon paikallisesta laboratoriosta.
- **S-Ca-ion näytteet** (katso tarkempi ohjeistus ohjekirjasta):
 - Vain vakuuminäytteenotto, korkkia ei saa avata näytteenoton yhteydessä eikä ennen analysointia.
 - Seerumi on erotettava soluista 2 tunnin kuluessa näytteenotosta (huoneenlämpö).